

Szántai Sárközi Ambrus, BKIK XV. ker., alelnök
szantaiambrus@t-online.hu

A kamarai regisztráció ellenőrzéséről

Az építőiparon belül eluralkodott súlyos működési zavarok javításának szándékával a kormány 2009 őszén rendeletet alkotott, amelyeknek egyik fontos elemeként kötelezte az építőipari kivitelezést végző vállalkozásokat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamaránál történő regisztrációra.

A REGISZTRÁCIÓT KÖVETŐ ELLENŐRZÉS

A tapasztalatok alapján kiderült, hogy sokan nem is hallottak a kötelezettségről, ezért széles körű tájékoztatással és az adatlapok kitöltésével segítettük az erre igényt tartó vállalkozókat. A díjmentes kamarai szolgáltatói munkánk során lehetőségünk nyílt arra is, hogy mindenkivel elbeszélgesünk a működési körülményeinket befolyásoló legfontosabb kérdésekről. Egybehangzó véleményként fogalmazták meg, hogy minden, a „tisztos ipar” érdekében tett lépés támogatásra érdemes, így – némi fenntartással ugyan – a regisztrációs kötelezettséget is ezek körébe lehet sorolni.

Sokan ugyanis furcsának találták az ötezer forintos regisztrációs díjat, amelyet egyfajta tagdíjnak minősítettek, de még nagyobb gyanakvást váltott a kötelezettség megismételhetősége körüli bizonytalanság.

Végül mégis elfogadták az új helyzetet, mert úgy látták, hogy a kormányrendelet eredeti szándéka szerint védeni kívánja a minőségi terméket és szolgáltatást végző, felelősséget vállaló, szabályosan működő vállalkozásokat, amelyeknek a regisztrációval mintegy védjegyet biztosít az üzleti sikerekhez, és nem utolsósorban ezzel egyidejűleg szélesíti a fogyasztói biztonságot is.

A regisztrációs kampány elcsendesedése után néhány, elsősorban adminisztrációs hiányosságból eredő korrekciós igény merült fel, majd októberben robbanásszerűen került elő ismét a regisztráció kérdése.

Naponta fordultak a szervezetünkhöz, de személyesen is kérdőre vontak a feldühödött vállalkozók, kezükben a kereskedelmi és iparkamara értesítő levelével, amelyben

felszólítják egy meghatározott időpontban történő megjelenésre a vállalkozói tevékenységének ellenőrzése céljából.

Az értesítő levélben (amelynek szigorú, hatósági jellegű szövegezése is visszatetszést keltett) felszólítják, hogy mutassa be a számlatömböt, a munkaszerződéseket, a szakképzésekről szóló dokumentumokat és a vezető aláírási címpéldányát. Az ellenőrzésnek ez a módja számtalan kérdést vetett fel, amely tanulságos lehet a vállalkozások, az érdekvédők és a jogalkotók számára egyaránt.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

A megrendelő és a vállalkozók (kissé tágabban értelmezve mindannyiunk) közös érdeke, hogy csak az arra jogosult vállalkozások és azok megfelelő szakképzéssel rendelkező szakemberei végezzék az építőipari kivitelezői szakmunkákat.

A valóságban ezt a tényleges munkavégzés helyszínén és idején lehet értékelni, utólagosan, különböző dokumentumok egymás mellé helyezésével már nem igazán.

A jogszabály alkotója nagyon helyesen gondolta végig ennek életszerűségét, és ezért pontosan fogalmazott a kormányrendelet 39. §-ban az MKIK ...feladatai közül:

„bb.: önállóan – vagy az ÉTV. 46. § (7) bekezdése szerint – helyszíni ellenőrzést végez”.

Világos tehát, hogy a kamara – túl azon, hogy nem a kormányrendelet szerint járt el – nem érheti el a kívánt célt, hiszen az irodába rendeléssel nem lehet a tényleges tevékenységet ellenőrizni!

Egyetlen eredménye ennek ellenére lehet: egyeztetik a vállalkozás által regisztrált adatok valódiságát.

A kormányrendeletben előírt ellenőrzési kötelezettségüknek úgy próbáltak megfelelni, hogy bekértek a vállalkozások megvalósult tevékenységét tükröző számlatömböt.

Megítélésünk szerint a számlatömbben szereplő adatok nem tartoznak az építési tevékenység műszaki, fogyasztóvédelmi stb. feltételeinek körébe, különösen a vállalási díj, amely a megrendelő és a vállalkozás közötti bizalmas adat.

A vállalkozások mai működési valósága ismeretének a hiányosságaira utal a számlatömb kizárólagossága iránti igény is, hiszen ma már széles körben terjedt el az elektronikus számlázás.

De idesorolható a több, különböző, nem csak építőipari kivitelezői tevékenységre jogosult vállalkozás ilyen módon történő ellenőrzése. Ha ugyanis a több szakterülettel fog-

aktuális: kamara

lalkozó vállalkozás egy vizsgált időszakban nem végzett építőipari kivitelezést, az ellenőrzés nem is valósulhat meg. Akkor bizonyosan nem, ha betartják a kormányrendelet szándékát és szó szerinti szövegét.

AZ ELLENŐRZÉS ALANYAI

Az ellenőrzésre berendelt vállalkozók joggal háborodtak fel azon, ha már rendteremtő szándékkal a kamara ellenőrzést végez, miért nem azokat veszi számba, akik nem tettek eleget a regisztrációs kötelezettségüknek. Ezekben az esetekben vitathatatlan az eljárás, mert a rendelet pontosan leírja az egyéni és a társas vállalkozásokra kiróható bírságot [8. § (1) bekezdés aa, ab].

Természetesen mindig a szabályokat betartó vállalkozások érhetők el könnyebben, ezért ennek a folyamatnak a legkárosabb hatását érhetjük tetten ebben a mozzanatban: megint a jogkövetők járnak pórul.

Az ellenőrzés hálátlan feladatával megbízott kamarai dolgozók erre a felvetésemre a regisztrációt elmulasztók elérhetlenségére hivatkoznak. A felkutatásuk és az elérésük valóban nagyobb feladat, de egyáltalán nem lehetetlen. De fontosabb lenne belátni – magam legalábbis egy részükről jó okkal feltételezem –, hogy többségük nem is véletlenül mulasztotta el a kötelezettségét.

Más szempontból vizsgálva: a kamarának is elementáris érdeke fűződik a tisztességes vállalkozók védelméhez, de az ellenőrzés mostani módszerével úgy tűnik, hogy helyette még az egyre fogyatkozó tényleges tagokban is a szervezettel szembeni ellenérzést sikerült kiváltani.

A REGISZTRÁCIÓ JÖVŐJE

A kamarai törvény értelmében minden ipari és kereskedelmi tevékenységet végző magyarországi vállalkozás érdekeinek védelmére és érvényre juttatására a kereskedelmi és iparkamara jogosult, amelynek nem feltétele a tényleges tagsági viszony. Jelenleg is folyik a vita a kötelező tagság visszaállításáról, illetve a minden vállalkozásra kiterjesztett kötelező regisztrációról. Az építőipari kivitelezői tevékenységet végző vállalkozások regisztrációja vélhetően az első lépés, amely ebbe az irányba mutató változtatás. Az iparág

nemzetgazdasági szempontból jelentős tényező, jellegéből adódóan az itt tapasztalható működési zavarok szinte mindenkit naponta érintenek, valamint ezen a területen mutathatók ki a legszembetűnőbbben a reálgazdasági, a piaci, a fogyasztóvédelmi és a minőségbiztosítási anomáliák.

A tiszta viszonyok kialakítására irányuló törekvések ezért támogatásra méltóak, de a végrehajtásnál biztosítani kell a kívánt cél megvalósulását.

Első helyen talán egy sokkal szélesebb körű, a szándékokat, célokat és az eszközöket világosan megfogalmazó és intenzív tájékoztatói munkára lenne szükség. Ebbe a kamara helyi szervezetein túl minden szakmai érdekvédelmi szerveződést be lehetne vonni. Ezen keresztül az ellenőrzés egyes fázisai is megoldhatók, bár semmiképpen nem szerencsés a hatósági jellegű eljárások aktivistákkal történő végrehajtása.

Alapvető feltételként biztosítani kell, hogy az ellenőrzések szempontjain kívül minden érintett pontosan ismerje a saját jogait és a kötelezettségeit.

Figyelemre méltó, hogy a kamara ellenőrző tevékenysége a nehézségek ellenére így is a felszínre hozott néhány hasznosítható gondolatot, amelyeket érdemes megfontolni.

A jogalkotók számára a továbbiakban jó lehetőséget kínálnak a regisztráció során megismert ellentmondások, amelyek az egyes szakmák és a mellérendelt képezések kapcsolatában található. A változó világ régen túlhaladt azokon a követelményeken és szinteken, amelyeket a törvény az egyes TEÁOR számú tevékenységek mellé rendel. Szembetűnő ugyanakkor, hogy egyes, jelentős anyagi és minőségi követelményeket feltételező szakmákat gyakorlatilag minden előképzettség nélkül lehet végezni.

Kikerülhetetlen szükséglet a szakmai szervezetek, szövetségek és a kamara együttműködésén alapuló átfogó elemzés, amely a reálgazdasági folyamatokra, a szakképzésre, a minőségbiztosításra és a fogyasztó biztonságára komplex módon épít.

A siker természetesen nem nélkülözheti a vállalkozásoknak a célokkal egyetértő tevékeny részvételét sem. Végül is az ő tevékenységük során valósulnak meg a közös érdekünk szerint elvárt termék- és szolgáltatási igényeink. |

ALUTA NÍVÓDÍJ 2010

Az ALUTA NÍVÓDÍJ pályázati kiírásának megfelelően 2010. szeptember 30-áig tizenhat érvényes pályázat érkezett be az egyesülethez. Az ALUTA a hagyományoknak megfelelően az idén is négy témakörben hirdetett nyilvános pályázatot. A NÍVÓDÍJ zsűrije a beérkezett pályázatok alapján az alábbi döntést hozta meg.

ALUTA Építési Nívódíj nagyprojekt kategória

A legjobbnak ítélt alumínium-üvegszerkezetet projektszerű méretben kivitelező és gyártó szak-kivitelező cég díja: az ALUFE Kft. nyerte el az Újbuda, Symplon udvar homlokzatának kivitelezésében nyújtott elismerésre méltó, különleges teljesítményéért.

ALUTA Építési Nívódíj kisprojekt kategória

A legjobbnak ítélt nem projektméretű munkákat kivitelező szervezet díja: a különleges köny-

nyedségű és egyedi szerkezeti kialakítású üvegfalszerkezet kivitelezéséért az Orosháza-glas Kft. számára ítélte a zsűri.

ALUTA Építési Nívódíj

A legjobbnak ítélt alumínium-üvegszerkezetet felhasználó építészeti tervet alkotó tervező díja: e díjat a Roeleveld-Sikkas Architects Hungary Kft. tervezői teamje nyerte.

ALUTA Hallgatói Nívódíj

A Hallgatói Nívódíj első díja: Santos Blastik Dávidnak, a BME Építőmérnöki Kar 2010-ben diplomázó hallgatójának adta a zsűri, a Rekreációs Központ Budapest című pályázatában dokumentált tervéért.

A zsűri tagjai voltak: File Miklós – az ALUTA elnöke; dr. Finta József – DLA építész, akadémikus; Fegyvernek Sándor – országos főépítész; Dr. Széll Mária – tanszékvezető, egyetemi tanár, BME Építőmérnöki Kar, Magasépítési Tanszék; Dr. habil. Becker Gábor – tanszékvezető, dékán, BME Építésmérnöki Kar; Puskás Balázs – okleveles építőmérnök, az ALUTA tagja.